

Valsts aizsardzības mācība.
Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta standarts

I. Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

1. Mācību priekšmeta "Valsts aizsardzības mācība" mērķis ir nodrošināt izglītojamo patriotisko audzināšanu, veidot un nostiprināt pilsonisko apziņu, kā arī attīstīt izglītojamo līderības prasmes un valsts aizsardzībai nepieciešamās prasmes.

2. Mācību priekšmeta "Valsts aizsardzības mācība" uzdevums ir radīt izglītojamajam iespēju:

- 2.1. attīstīt patriotismu un pilsonisko apziņu;
- 2.2. attīstīt biedriskumu, drosmi un līderības prasmes;
- 2.3. veidot izpratni par visaptverošu valsts aizsardzību un apgūt valsts aizsardzībai nepieciešamās zināšanas un iemaņas.

II. Mācību priekšmeta obligātais saturs

3. Mācību satura komponents "Izpratne par valsts aizsardzību":

- 3.1. valsts aizsardzības mūsdienu izpratne;
- 3.2. valsts un sabiedrības attiecības valsts aizsardzībā, pilsoniskā līdzdalība un patriotisms;

- 3.3. Nacionālie bruņotie spēki un to uzdevumi;
- 3.4. militāro pamata iemaņu apguvei nepieciešamais ieskats karavīra pienākumos, tiesībās un ētikā;
- 3.5. drošības noteikumi.

4. Mācību satura komponents "Darbība":

- 4.1. ierinda;
- 4.2. lauka administrācija;
- 4.3. topogrāfija un orientēšanās;
- 4.4. sakaru līdzekļu lietošana;
- 4.5. individuālās lauka kaujas iemaņas;
- 4.6. darbības ar ieročiem;
- 4.7. publiska runa, uzdevumu došana.

5. Mācību satura komponents "Pašattīstība, noturības attīstīšanai":

- 5.1. citu cilvēku organizēšanas prasmju attīstīšana;
- 5.2. veselīga dzīvesveida popularizēšana un fizisko spēju – ātruma, izturības, spēka, koordinācijas, lokanības – uzturēšana un pilnveidošana.

III. Pamatprasības mācību priekšmeta apguvei

6. Mācību satura komponents "Izpratne par valsts aizsardzību":

- 6.1. izprot mūsdienu starptautiskās vides izaicinājumus;
- 6.2. izprot visaptverošas valsts aizsardzības jēdzienu;
- 6.3. izprot patriotisma jēdzienu un pilsoniskās līdzdalības iespējas;
- 6.4. zina savus pienākumus un tiesības un izprot, kā var iesaistīties valsts aizsardzībā;
- 6.5. ir iepazinies ar informāciju par Nacionālo bruņoto spēku, tajā skaitā Zemessardzes, uzdevumiem;
- 6.6. izprot karavīra lomu valsts aizsardzībā un tās izpildei nepieciešamās prasmes;
- 6.7. apguvis teorētiskās zināšanas darbībām ierindā, individuālā ekipējuma sagatavošanai un citām lauka administrācijas sadaļām, darbam ar karti un lai orientētos apvidū, darbībām ar sakaru līdzekļiem un ieročiem, apvidus novērošanai un citām lauka kaujas iemaņām;
- 6.8. Zina NATO fonētisko alfabētu un provārdus.

7. Mācību satura komponents "Darbība":

- 7.1. izpilda pienākumus ierindā:
 - 7.1.1. izpilda karavīra pienākumus pirms stāšanās ierindā un ierindā,
 - 7.1.2. izpilda darbības slēgtā ierindā uz vietas un kustībā,
 - 7.1.3. prot iziet no ierindas, pieiet pie priekšnieka, izpildīt militāro sveicināšanu.
- 7.2. prot sagatavot individuālo ekipējumu atbilstoši uzdevumam, laika apstākļiem, un apvidum, veic maskēšanos atbilstoši uzdevumam un apvidum;
- 7.3. apguvis karavīra pienākumu izpildei nepieciešamās topogrāfijas un orientēšanās prasmes:
 - 7.2.1. zina topogrāfiskos apzīmējumus un kartes apzīmējumus,
 - 7.2.2. prot raksturot apvidu,
 - 7.3.2. prot noteikt attālumu un apvidus objektu lielumu ar dažādiem paņēmieniem,
 - 7.3.2. prot nolasīt astoņu ciparu koordinātes,
 - 7.3.3. prot nolasīt azimutu, izdarīt azimuta korekcijas atkarībā no direkcijas leņķa un virzīties apvidū pēc azimuta,
 - 7.3.4. prot noteikt savu atrašanās vietu uz kartes,
 - 7.3.5. prot izstrādāt maršruta kartīti un veikt maršrutu pēc tās.
- 7.4. veic sakaru līdzekļa sagatavošanu darbam, sakaru pārbaudi, ziņojuma pieņemšanu un nodošanu;
- 7.5. prot darbības ar ieročiem:
 - 7.5.1. prot pielādēt ieroci, sagatavot ieroci apskatei, novērst šaušanas laikā radušās ieroča kļūmes, prot izlādēt ieroci,

7.5.2. prot pielietot precīzas šaušanas pamatprincipus un šaut ar pneimatisko ieroci no sašūšanas stāvokļa "guļus", "no ceļa" un "stāvus".

7.6. apguvis individuālās lauka kaujas iemaņas:

7.6.1. ievēro kaujas disciplīnu,

7.6.2. novēro apvidu,

7.6.3. prot norādīt mērķus līdz 300 metru attālumam, izmantojot tiešo metodi, orientiera metodi, pulksteņa metodi un rokas leņķa metodi,

7.6.4. izpilda individuālos pārvietošanās veidus un nodaļas pārvietošanās formācijas atbilstoši apvidum un šķēršļu veidiem,

7.6.5. Izpilda Uguns un kustība elementus pāra, grupas un nodaļas sastāvā,

7.6.6. izmanto roku signālus, balss komandas.

7.6. prot dot rīkojumus, uzrunāt citus.

8. Mācību satura komponents "Pašattīstība, noturības attīstīšanai apkārtējā vidē":

8.1. patstāvīgi attīsta sevi kā personību, izkopj talantus un attīsta jaunas iemaņas, rāda citiem pašai izveidotām un drosmīgām rīcības piemērus, iedvesmojot un iedrošinot;

8.2. patstāvīgi seko savam veselības stāvoklim un pilnveido fiziskās spējas – ātrumu, izturību, spēku, koordināciju, lokanību – tā, lai labi justos un kvalitatīvi izpildītu praktiskos vingrinājumus;

8.3. piedalās valsts svētkos, vēstures izziņas, atceres, un citos pasākumos.

9. Izglītojamā attieksmes raksturo mācību priekšmeta standarta 8.1., 8.2. un 8.3. apakšpunktā minētās prasības.

IV. Mācību sasniegumu vērtēšanas formas un metodiskie paņēmieni

10. Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē saskaņā ar vispārējo vidējo izglītību reglamentējošo normatīvo dokumentu prasībām, skolas izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī Jaunsardzes centra sagatavotajos metodiskajos materiālos ietvertajām vadlīnijām.